

דְאִנְפִין) וכאשר מסתכלים פני א"א בפני ד"א, אז יקרא התיקון השני דז"א ששמו אפיים גם בשם "ואמת", כי מאירים בו פני א"א שהם תרין תפוחין קדישין הנקראים "ואמת", א"כ יש לו עתה ד' שמות א' אפים שזהו שמו. ב' וגם שם "רחום" על שם תיקון השני די"ג תיקוד"ד דא"א המאיר בתיקון השני הזה דתיקוד"ד דז"א. ג' "ורב חסד" ע"ש התיקון השני מט' תיקונים האחרונים שמאיר בו. ד' ועתה הסביר שמאיר בו גם "ואמת".

וְתֵאֵנָה, נוֹשֵׂא עֵוֹן אֶתְקָרִי דָא תְּקוּנָא תְּנִינָא, פְּגוּוֹנָא

דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא ולמדנו, "נושא עון" היה ראוי שיקרא גם זה

התיקון השני דז"א, כמו התיקון השני של פרצוף א"א שנקרא בפסוקי מי אל כמוך דמיכה

המורשתי שקרא לו "נושא עון". **אָבֵל מְשׁוּם הֵהוּא אֹרְחָא דְנַפְיָא**

בְּתְקוּנָא תְּלִיתָאָה, תְּחֹת תְּרִין נוֹקְבִין דְּחֹטְמָא אבל לא

נקרא "נושא עון", מפני אותו אורח ושביל שיוצא בתיקון שתחת שני נקבי החוטם דז"א, שאינו

פנוי משערות כמו א"א, **וְשַׁעֲרֵין תְּקִיפִין וְעִירִין מְלִיזִין לְהֵהוּא**

אֹרְחָא ושערות חזקות וקטנות ממלאים לאותו שביל. **לָא אֶתְקְרוּן הָכָא**

נוֹשֵׂא עֵוֹן וְעוֹבֵר עַל פְּשַׁע, וְאֶתְקִימוּ בְּאֶתֶר אֶתְרָא ולכן

לא נקראו כאן תיקונים הללו "נושא עון-ועובר על פשע", כיון שהדינים של החוטם לא

יכולים לעבור בשביל הזה, שהוא מלא שערות ואינו פנוי כמו שביל דא"א, אבל יתקיימו אלו

אור הרשב"י

דא"א. ואם כן מה יתרון ואיכא לתיקון השני משאר ת"ד (דו"א). יש לומר דאין הכי נמי, דליכא שום הפרש. אך משום שניקר עמידת רבי אבא, [לא היתה אלא] לפרש תיקון השני, משום הכי אמר כל השבחים הנמצאים בו, [עם שהיו נמצאים גם כן בשאר התיקונים]. עכ"ל.

הלימוד היומי

השמות והתיקונים במקום אחר, והוא בתיקון הרביעי שנקרא נושא עון ועובר על פשע כדמפרש לקמן.

תיקון השלישי דתיקוני דיקנא דז"א הנקרא "ורב חסד"

ומתחיל התיקון בהקדמה קצרה

וְתַנְיָא, תְּלַת מֵאָה וְשִׁבְעִין וְחֲמִשׁ חֲסָדִים, כְּלִילָן בְּחֶסֶד

דְּעַתִּיק יוֹמִין, וְכִלְהוּ אֶקְרוּן חֲסָדֵי קְדָמָי וּלְמַדְנָה,

שע"ה חסדים כלולים בחסד שביסוד דעתיק. **דְּכַתִּיב, (תהלים פט) אִיָּה חֲסָדֵיךָ**

הֲרֵאשׁוֹנִים שכתוב חסדיך הראשונים ולא אמר חסדיך סתם, הרי שיש חסדים

ראשונים. **וְכִלְהוּ כְּלִילָן בְּחֶסֶד דְּעַתִּיקָא קְדִישָׁא, סְתִימָא**

דְּכִלְא וכל אלו השע"ה חסדים כלולים בחסד דעתיק הקדוש, שהוא תיקון השמיני הנקרא

"נוצר חסד" דדיקנא דא"א, הסתום מכל. **וְחֶסֶד דְּזַעִיר אֶפִּין אֶקְרִי חֶסֶד**

עוֹלָם וחסד דז"א נקרא חסד עולם, כי י"ג תיקוני דיקנא נקראים שנים קדמוניות וימי קדם,

ותיקוני דיקנא דז"א נקראים שנות עולם וימי עולם.

וּבְסִפְרָא דְּצְנִיעוּתָא, קְרִי בִּיהַ לְחֶסֶד קְדָמָא דְּעַתִּיק

יוֹמִין, רַב חֶסֶד ובספר המוצנע, קורא לחסדים הראשונים דא"א

"רב חסד", כמ"ש איה חסדיך הראשונים כי שם הם חסדים מרובים. **וּבְזַעִיר אֶפִּין,**

חֶסֶד סְתָם ולחסדים שבפרצוף ז"א קורא "חסד" סתם, ולכן כל מקום שנמצא רק תיבת

חסד בסתם הוא בז"א. **וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב הָכָא, (שמות לד) וְרַב חֶסֶד**

ולכן כתוב כאן בתיקון הששי דדיקנא דא"א ורב חסד, וכן כתוב בתיקון השלישי דדיקנא דז"א

ורב חסד, כי א"א משפיע מהתיקון ורב חסד שלו לרב חסד שבז"א. **וְכַתִּיב**, (שמות לד) **נוצר חסד לאֵלִפִּים סְתָם** וכתוב בתיקון השמיני נוצר חסד סתם ולא כתוב נוצר חסדו, ללמד לנו שא"א ניצב ושומר את החסד דז"א, שהוא התיקון השלישי של ז"א, להאיר ולבסם הדינים שבו, ולא שא"א שומר את החסד שלו שהוא תיקון השמיני, אלא שומר את החסד של ז"א שהוא תיקון השלישי של ז"א. **וְאוֹקִימָנָא, הַאי רַב חֶסֶד, מִטָּה כְּלָפֵי חֶסֶד, לְנַהֲרָא לֵיה** ולמדנו, כי זה התיקון הששי של א"א ורב חסד, שהוא התיקון השני מהתשעה תיקונים של ז"א, שכידוע שלאחר ארבעה תיקונים ראשונים דא"א, מהתיקון החמישי דדיקנא דא"א, משם מתחיל להאיר לט' תיקוני דיקנא דז"א, והתיקון הששי דא"א מאיר לתיקון השני דתיקוני דיקנא דז"א שנקרא אפיים, ויש בו כל כך הרבה רחמים עד שמטה כלפי חסד לתיקון השלישי של ז"א שנקרא "ורב חסד", **וְלֹאֲדַלְקָא בּוֹצִינֵי** וכל זה להאיר ולבסם את "הבוציני" שהן הגבורות של ז"א.

דְּתַאנָּא הַאי אֹרְחָא דְנַחֲתַת תְּחֹת תִּירִין נוֹקְבִין
דְּחוּטְמָא, וְשַׁעְרִין זְעִירִין מְלִיזִין לְהַהוּא אֹרְחָא
 שלמדנו, השביל והאורח הזה היורד תחת שני נקבי החוטם, ושערות קטנות ממלאות את זה האורח, **לָא אֶקְרִי תְּהוּא אֹרְחָא עוֹבֵר עַל פְּשַׁע** לא נקרא אותו אורח "עובר על פשע", כמו שנקרא אורחא דא"א, **דְּלִית אַתָּר לְאַעֲפָרָא לֵיה, בְּתִירֵי גְּוֹנֵי** כי אין בו מקום לעבור הפשע בגלל השערות שממלאות את האורחא, ולא נותנות לדינים של החוטם שירדו עד הפה ויתמתקו שם, ויאמר הפה סלחתי כדברך, ואומר שהוא לשתי סיבות. **חַד מִשּׁוּם שַׁעְרֵי דְאַשְׁתַּבַּח בְּהַהוּא**

אֶרְחָא, הוּא אֶתְר קְשִׁיא לְאֶעְבְּרָא טעם ראשון הוא מחמת השערות הנמצאות שם ומעכבות את האור לעבור, והוא מקום קשה להעביר ולהוליך את האורות מהחוטם לפה. **וְחַד, מְשׁוּם דְּנַחֲתִית אֶעְבְּרָא דִּיהוּא אוֹרְחָא עַד רִישָׁא דְּפוּמָא, וְלֹא יִתִּיר** ועוד טעם בגלל שיוֹרד המעבר של אותו השביל והאורח, ומגיע עד ראש הפה ולא יותר תחת הפה ולא כמו בא"א שהאורח ממשיך ויורד תחת הפה, ולכן כאשר מתעוררים דיני החוטם ע"י עוונות התחתונים, אין מקום להעביר דיני החוטם לפה שיאמר "סלחתי כדברך", ואפילו אם ישראל יחזור בתשובה לא היה עובר על פשע, ולכן היה צריך שיאירו שני תיקוני דיקנא דא"א בזה האורח דז"א, כדי למתק הדינים הללו כדי שיהיה עובר על פשע על ידי התיקון הרביעי.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (שיר השירים ה) שְׁפֹתוֹתַי שׁוֹשְׁנִים, סוּמְקִין כּוֹרְדָא ולכן כתוב שפתותיו של ז"א הן אדומות כשושנה, וזה משום שאין מעבר לדינים לעבור ולהתמתק, ומחמת רבוי הדינים מתאדמות השפתיים, **נוֹטְפוֹת מוֹר עוֹבֵר, סוּמְקָא תַּקִּיף** בושם "המור" הוא אדום יותר מן השושנים, וזה רומז על השערות שתחת השפה התחתונה, שאין בהן אפילו אורח ושביל כמו בא"א, לכן הן דינים חזקים יותר, **וְהֵאֵי אוֹרְחָא דִּיהָכָא, בְּתַרֵּי גְוּוּנֵי לָא** (ס"א בתרי גוונני אגזים וְלֹא) **אֶתְבַּסֵּם** וזה האורח והשביל שבכאן תחת החוטם, מפני שתי סיבות הנ"ל לא נמתקו דיניו. **מִכָּאן מָאן דְּבַעֵי לְאֶגְזָמָא, תַּרֵּי זְמַנֵּי בְּטִישׁ בִּידֵיהּ בְּהֵאֵי אוֹרְחָא** מכאן למדנו מי שרוצה להפחיד ולהתרות בחברו שלא יגלה סודו, שתי פעמים מכה באצבעו על זה האורח שעל הפה, לרמוז שכמו שז"א אינו עובר